

(3) It is highly praiseworthy for the penitent to confess publicly, to make his sins [against other individuals] known to them, and to reveal sins between himself and another person to others, saying to them, “Indeed, I sinned against so-and-so and I did to him such and such. And, behold, I now repent and regret [my deeds].” If someone is proud and does not make [his sin] known, but covers up his sins, his repentance is not complete, as it says, “One who covers his sins will not succeed.” (Proverbs 28:13)

לְשֵׁב שְׂיִתְוֹדֶה בְּרָבִים וְיִוְדִיעַ פְּשָׁעֵיו לָהֶם
וּמִגְלָה עֲבִירוֹת שְׁבִינוּ לְבִין חֲבִירוֹ לְאַחֲרֵים
וְאוֹמֵר לָהֶם אֲמַנֵּם חָטָאתִי לְפָלוֹנִי וְעָשִׂיתִי לוֹ
כֶּךָ וְכֶךָ וְהִרְיֵנִי הַיּוֹם שֶׁב וּמִתְנַחֵם וְכָל הַמִּתְנַגֵּא
וְאִינוּ מוֹדִיעַ אֶלָּא מִכְסָּה פְּשָׁעֵיו אִין תְּשׁוּבָתוֹ
גְּמוּרָה שְׁנֹאֹמֵר (משלי כח) מִכְסָּה פְּשָׁעֵיו לֹא
יִצְלִיחַ:

VAYIGASH FOR THURSDAY NIGHT

ויגש ליל ששי

צירוף יהוה

י וְתִתִּיב בְּאַרְעָא דְגִשֵּׁן וְתִהִי
קָרִיב לִי אַתָּה וּבְנֵיךָ וּבְנֵי בְנֵיךָ
וְעַנְךָ וְתוֹרְךָ וְכָל דֵּי לָךְ: יא
וְאֶזְוֵן יְתָךְ תַּמָּן אָרִי עוֹד חֲמֹשׁ
שָׁנִין כְּפָנָא דְלִמָּא תַתְּמַסְכֵּן
אַתָּה וְאַנְשׁ בֵּיתְךָ וְכָל דֵּי לָךְ: יב
וְהָא עֵינֵיכֹן חֲזוֹן וְעֵינֵי אַחֵי
בְּנֵימִין אָרִי בְּלִישְׁכֹן אָנָּא

י וְיִשְׁבֶּת בְּאַרְץ־גִּשֵּׁן וְהִיִּית קָרוֹב אֵלַי
אַתָּה וּבְנֵיךָ וּבְנֵי בְנֵיךָ וְצִאֲנֶךָ וּבְקִרְךָ
וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ: יא וְכָל־פְּלִתִי אֶתְךָ שֵׁם כִּי־
עוֹד חֲמֹשׁ שָׁנִים רַעֲב פֶּן־תוֹרַשׁ אֶתְךָ
וּבֵיתְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ: יב וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם
רְאוֹת וְעֵינֵי אַחֵי בְּנֵימִין כִּי־פִי הַמְדַבֵּר

(10) And you will stay in the land of Goshen and thus you will be near me — you, your children and your children's children, and your flock and cattle, and everything that you own. (11) And I shall provide you with sustenance there, for there is still another five years of famine, lest you become destitute — you, your household and all that you own. (12) Look! Your own eyes behold, as do the eyes of my brother Binyamin — that it is indeed my mouth that speaks to

RASHI

רש"י

(11) פֶּן תוֹרַשׁ — [This word is to be understood as Onkelos translates it, namely:] דְּלִמָּא תַתְּמַסְכֵּן, “lest you become destitute,” derived from the same root as [the word

(יא) פֶּן־תוֹרַשׁ. דְּלִמָּא תַתְּמַסְכֵּן, לְשׁוֹן: מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׂיר: (יב) וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם רְאוֹת. בְּכַבּוּדֵי וְשִׂאֲנֵי אַחֵיכֶם, שִׂאֲנֵי מְהוּל כְּכֶם, וְעוֹד: כִּי־פִי הַמְדַבֵּר

[in the verse (I Samuel 2:7), “[The Lord] makes destitute (מוֹרִישׁ) and makes wealthy.”]

(12) **Look! Your own eyes behold** — [the following things, the combination of which can only mean that I am your brother Yosef (Gur Aryeh):] (a) My [incredible royal] glory [that can only have been Divinely granted to me], (b) that I am indeed your brother, for I am circumcised as you are (see Rashi verse 4 above) and in addition, (c) “that it is indeed my mouth that

ממלל עמכון: יג ותחונן
 לאבא ית כל יקרי במצרים
 וית כל די חזיתון ותוחון
 ותחונן ית אבא הכא: יד ונפל
 על צוארי בנימן אחוהי ובכא
 ובנימן בכא על צוארה: טו
 ונשק לכל אחוהי ובכא
 עליהון ובתר כן מלילו אחוהי
 עמה: טז וקלא אשתמע לבית

אליכם: יג והגדתם לאבי את כל כבודי
 במצרים ואת כל אשר ראיתם ומהרתם
 והורדתם את אבי הנח: יד ויפל על-
 צוארי בנימן אחיו ויבך ובנימן בכה על-
 צואריו: טו וינשק לכל אחיו ויבך עליהם
 ואחרי כן דברו אחיו אתו: טז והקל נשמע

you! (13) And tell my father about all of my glory in Egypt and of all that you have seen. Hurry and bring my father down here! (14) Then he fell upon the neck of his brother Binyamin and cried, and Binyamin cried on his neck. (15) And he kissed all of his brothers, and cried upon them. After this, his brothers [began] talking to him. (16) And the news was heard in Pharaoh's

RASHI

speaks to you” in the Holy Language [for up till then, Yosef had been speaking to them through an interpreter and they did not know that he understood the Holy Language (see Rashi on verse 42:23 above)] (Bereishit Rabbah 93:10). [Your own eyes behold,] as do the eyes of my brother Binyamin — Yosef here mentions [Binyamin on the one hand, and] all [the other brothers] together as one [on the other hand], as if to say that, “Just as I do not harbor any hatred in my

heart for my brother Binyamin as he was not involved in selling me, so, too, I do not harbor any hatred in my heart for [all the rest of] you.” (Megillah 16b) (14) Then he fell upon the neck of his brother Binyamin and cried — Over the two Holy Temples that were in the future to be located in the territory [apportioned to] Binyamin and which were both eventually destroyed; And Binyamin cried on his neck — For the Tabernacle in Shiloh that was in the future to be located in the territory [apportioned to] Yosef and which was eventually destroyed. (15) After this — i.e., after they saw Yosef crying and that his heart was at peace with them, His brothers [began] talking to him — for [when he had revealed himself to them] at first, they were embarrassed before him (see Rashi on verse 3 above). (16) והקל נשמע [הקל נשמע] בבית פרעה — [This expression is as though it had been written as:] בית פרעה. And [since the word נשמע, “was heard,” is in the passive conjugation (Siftei Chakhamim),] the term [בית here must] mean an actual “house” [as opposed to verse 2 above — see Rashi

רש"י

אליכם בלשון הקדש: ועיני אחי בנימן. השוה את כלם יחד לומר, שכשם שאין לי שנאה על בנימן אחי שהרי לא היה במכירתי, כך אין בלבי שנאה עליכם: (יד) ויפל על-צוארי בנימן-אחיו ויבך. על שני מקדשות שעתידין להיות בחלקו של בנימן וסופן ליחרב: ובנימן בכה על-צואריו. על משפן שילה, שעתיד להיות בחלקו של יוסף וסופו ליחרב. (טו) ואחרי כן. מאחר שראוהו בוכה ולבו שלם עמהם: דברו אחיו אתו. שמתחלה היו בושים ממנו: (טז) והקל נשמע בית פרעה. כמו: בבית

פֿרעהָ לְמִימֵר עָלוּ אֶחָי יוֹסֵף
 וּשְׁפָר בְּעֵינַי פֿרעהָ וּבְעֵינַי
 עֲבָדוּהִי: יז וְאָמַר פֿרעהָ לְיוֹסֵף
 אָמַר לְאַחֶיךָ דָּא עֵיבִידוּ טַעוּנוּ
 ית בְּעֵירְכוֹן וְאִזְלוּ אוֹבִילוּ
 לְאַרְעָא דְכַנְעַן: יח וּדְבִרוּ ית
 אֲבוּכוֹן וְיַת אָנֶשׁ בְּתִיכוֹן וְעוּלוּ
 לְוַתִּי וְאִתָּן לְכוֹן ית טוֹב אֲרַעָא
 דְּמִצְרַיִם וְתִיכְלוּן ית טוֹבָא
 דְּאַרְעָא: יט וְאִתּוּ מִפְּקָדָא דָּא
 עֵיבִידוּ סִיבּוּ לְכוֹן מֵאַרְעָא
 דְּמִצְרַיִם עֲגָלוֹן לְטַפְּלִיכוֹן
 וְלִנְשֵׁיכוֹן וְתִטְלוּן ית אֲבוּכוֹן
 וְתִיַתּוּן: כ וְעֵינְכוֹן לֹא תַחּוּס
 עַל מְנִיכוֹן אֲרִי טַב כָּל אֲרַעָא
 דְּמִצְרַיִם דְּלְכוֹן הוּא: כא
 וְעֲבָדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְהִי

בֵּית פֿרעהָ לְאָמַר בָּאוּ אֶחָי יוֹסֵף וַיֵּיטֵב
 בְּעֵינַי פֿרעהָ וּבְעֵינַי עֲבָדָיו: יז וַיֹּאמֶר
 פֿרעהָ אֶל־יוֹסֵף אָמַר אֶל־אַחֶיךָ זֹאת עֲשׂוּ
 טַעֲנוּ אֶת־בְּעֵירְכֶם וְלָכוּ־בָאוּ אֶרְצָה כְּנַעַן:
 יח וּקְחוּ אֶת־אֲבִיכֶם וְאֶת־בְּתִיכֶם וּבָאוּ אֵלַי
 וְאִתְּנֶה לָכֶם אֶת־טוֹב אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאִכְלוּ
 אֶת־חֶלֶב הָאָרֶץ: יט וְאִתְּנֶה צֹוִיתָהּ זֹאת עֲשׂוּ
 קְחוּ־לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲגָלוֹת לְטַפְּכֶם
 וּלְנִשְׁיֵיכֶם וּנְשִׂאתֶם אֶת־אֲבִיכֶם וּבְאֵתֶם:
 כ וְעֵינְכֶם אַל־תַּחַס עַל־כְּלִיכֶם כִּי־טוֹב
 כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לָכֶם הוּא: כא וַיַּעֲשׂוּ־כֵן

palace, saying: Yosef's brothers have come! And this pleased Pharaoh and his servants. (17) So Pharaoh said to Yosef, Tell your brothers the following: Do this! Load up your animals and go and enter the Land of Canaan; (18) Take your father and your households, and come to me — I shall give you the best of the land of Egypt, and you may eat the fat of the land! (19) And you are commanded [to tell them in my name]: Do this! Take for yourselves wagons from the land of Egypt, for your children and your wives, and bring over your father and come back. (20) Do not worry about your possessions — for the best of the entire land of Egypt is yours! (21) And the sons of Yisrael did so. And

RASHI

there]. (17) **Load up your animals** — *with grain*. (18) **[I shall give you] the best of the land of Egypt** — *namely, the land of Goshen. Here, Pharaoh unwittingly prophesied that the land of Egypt would eventually become [devoid of all its wealth and assets,] like the depths (מצולה) of the sea*

that is devoid of fish [since fish are found closer to the surface (Rashi on Berakhot 9b and Sifteï Chakhamim). Here, our Rabbis have linked the word for “depths,” מצולה, with the word for “they emptied,” וינצלו in the verse (Exodus 12:36), “they emptied (וינצלו) Egypt” (Berakhot 9b)]. חלב הארץ — *Wherever the term חלב occurs in Scripture, it denotes the “best.”* (19) **ואתה צויתתה** — *[meaning: “And you are commanded”] to tell them in my name.*

Do this! — *Tell them that it is with my permission.*

רש"י

פֿרעהָ, וְהוּא לְשׁוֹן בֵּית מִמֶּשׁ: (יז) טַעֲנוּ אֶת־בְּעֵירְכֶם. תְּבוּאָה: (יח) אֶת־טוֹב אֶרֶץ מִצְרַיִם. אֶרֶץ גִּשֵׁן, נָבֵא וְאִינוּ יוֹדֵעַ מַה נָּבֵא, סוֹפָה לַעֲשׂוֹתָהּ כַּמְצוּלָה שְׂאִין בָּהּ דְּגִימִים: חֶלֶב הָאָרֶץ. כָּל חֶלֶב, לְשׁוֹן 'מִיטֵב' הוּא: (יט) וְאִתְּנֶה צֹוִיתָהּ. מִפִּי, לוֹמַר לָהֶם: זֹאת עֲשׂוּ. כִּי אָמַר לָהֶם, שְׁבַרְשׁוּתִי הוּא:

להון יוסף עגלון על מימר
פרעה ויהב להון וודין
לארחה: כב לכלהון יהב
לגבר אצטלון דלבושא
ולבנימן יהב תלת מאה סלעין
דכסף וחמש אצטלון
דלבושין: כג ולאבוהי שלח
כדא עסרא חמרין טעינין
מטובא דמצרים ועסר אתנן
טעינן עיבור ולחם וודין
לאבוהי לארחה: כד ושלח ית
אחוהי ואזלו ואמר להון לא

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל־פִּי
פְּרֹעָה וַיִּתֵּן לָהֶם צֹדֵה לְדֶרֶךְ: כב לְכֻלָּם נָתַן
לְאִישׁ חֲלָפוֹת שְׂמֹלֶת וּלְבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת כֶּסֶף וְחֲמֵשׁ חֲלָפֹת שְׂמֹלֶת: כג וּלְאָבִיו
שָׁלַח כֹּזָאֵת עֶשְׂרֵה חֲמֹרִים נְשֹׂאִים מְטוֹב
מִצְרַיִם וְעֶשֶׂר אֲתֹנֹת נְשֹׂאֵת בָּר וּלְחֶם וּמְזוֹן
לְאָבִיו לְדֶרֶךְ: כד וַיִּשְׁלַח אֶת־אָחִיו וַיֵּלְכוּ

Yosef gave them wagons, according to Pharaoh's command, and he gave them provisions for the journey. (22) And he gave changes of clothing to each of them, while to Binyamin, he gave three hundred pieces of silver and five changes of clothing. (23) And for his father, he sent the following: Ten donkeys laden with the best of Egypt, and ten female donkeys laden with grain, bread and food for his father for the journey. (24) He then sent his brothers off and they went on their way. And he said to them: Do not become upset on the

RASHI

רש"י

(23) **שָׁלַח כֹּזָאֵת** — *i.e., he sent the following list of items. And what were they? "Ten donkeys"* **With the best of Egypt** — *We find in the Gemara (Megillah 16b) that [this expression means that] Yosef sent his father aged wine, which soothes the mind of older people [for it warms them up (Nachalat Yaakov) and relieves problems in the digestive system, common in elderly people (Maharsha on Megillah 16b)]. And the Midrash Aggadah teaches [that "the best of Egypt" refers to] pounded beans [which help bring on sleep, for elderly people commonly suffer*

(כג) **שָׁלַח כֹּזָאֵת**. כחשבון הזה, ומהו החשבון עשרה חמורים וגו'. (רצונו שמלת כֹּזָאֵת המיתרת ובכף הדמיון, מורה על פי מעולם לא שלח לו עשרה חמורים ועשר אתנות, רק הכי קאמר קרא: 'ולאביו שלח בעגלות כֹּזָאֵת וגו', כלומר כחשבון הזה, שהוא משא עשרה חמורים ועשר אתונות, והשתא אתי שפיר דלא מצינו נכתב, אלא: וירא את העגלות, ולא שום חמורים ואתונות, וקימא לן. בשם הגאון מהרשל): **מטוב מצרים**. מצינו בגמרא ששלח לו יין וישן שדעת וקנים נוחה הימנו, ומדרש אנדה: גריסין של פול'. **בר ולחם**. כתרגומו: ומזון. לפתן:

בר. *עבור ולחם וודין* — [The phrase here, **בר ולחם ומזון**, is translated by Onkelos as *grain, bread and provisions.* Now, while **בר ולחם** are indeed to be understood] as they are translated [by Onkelos], **ומזון** — [however, is not as per Onkelos, *וודין*, but rather, means] *food that is eaten to accompany bread [for the term וודין, "provisions," actually refers to bread itself, that is given as supply on a journey, whereas here, bread has already been mentioned (Nachalat Yaakov)].*

תַּנְצוֹן בְּאַרְחָא: כּה וּסְלִיקוּ
מִמְצָרִים וְאַתּוּ לְאַרְעָא דְכַנְעַן
לוֹת יַעֲקֹב אַבוּהוּן: כּד וַחֲוִיאוּ
לָהּ לְמִימְרָא עוֹד כְּעֵן יוֹסֵף קָיָם
וְאַרְי הוּא שְׁלִיט בְּכָל אַרְעָא
דְּמִצְרַיִם וְהוּוּ מְלִיא פִּיגְנָן עַל
לְבָה אַרְי לֹא הֵימִין לְהוּן: כּו
וּמְלִילוּ עֲמָה יַת כָּל פְּתַגְמֵי

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֶל-תְּרַגְזוּ בְּדַרְךְ: כּה וַיַּעֲלוּ
מִמְצָרִים וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל-יַעֲקֹב
אֲבֵיהֶם: כּו וַיִּגְדּוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי
וְכִי-הוּא מִשְׁלַל בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפַּג לְבֹו
כִּי לֹא-הֵאֱמִין לָהֶם: כּו וַיִּדְבְּרוּ אֵלָיו אֵת

journey. (25) So they went up from Egypt and came to the Land of Canaan, to their father Yaakov. (26) And they told him, saying: Yosef is still alive and that, he is ruler over the entire land of Egypt! But his heart did not accept this, for he did not believe them. (27) However, when they told him all the things Yosef

RASHI

(24) אל תרגזו בדרך — *Do not become deeply involved in a matter of halachah, lest your journey becomes upset (תרגז) [i.e., lest you lose your way] (Gur Aryeih). Another explanation [of אל תרגזו בדרך, but along the same lines (Gur Aryeih)]: Do not take large strides [due to your being upset, travelling hurriedly and hastily, and thereby harming yourselves, for taking large strides are harmful to the eyes (Taanit 10b)] and [furthermore,] you should enter a city with the sun [i.e., while still light, traveling only in daylight, because of the dangers that threaten*

night travel (see Rashi Taanit 10b)] (Bereishit Rabbah 94:2). And we must say that the simple meaning of our verse here is that since they [Yosef's brothers] were ashamed [about what they had done to him], Yosef was worried that they might quarrel on the journey regarding their having sold him, arguing with one another, saying: "He was sold because of you!" [or] "You spoke slander about him and caused us to hate him!" (26) וכי הוא מושל — [is equivalent to:], "that he is a ruler" [as the word כי is used here to mean אם, which in turn is used to mean אשר, "that" (see Rashi Genesis 43:7)]. ויפג לבו — [means:] His heart changed and moved away from believing [his sons' report], i.e., Yaakov's heart was not affected by their words. [This term ויפג has the meaning of "change" (Gur Aryeih), and is] derived from the same root as the Mishnaic expression (Beitzah 14a), מפגיגין טעמן, "change their taste," and like (Eikhah 3:49), "without changing (הפגות);" likewise, the verse (Jeremiah 48:11), וריחו לא נמר, is translated [by Onkelos] as פג לא פג, "and his scent has not changed." (27) [However, when they told him] all the things Yosef [had spoken to them] — Yosef here gave them a sign [to take back to Yaakov,] that alluded to the subject matter he

רש"י

(כד) אל-תרגזו בדרך. אל תתעסקו בדבר הלכה, שלא תרגזו עליכם הדרך. דבר אחר: אל תפסעו פסיעה גסה ותכנסו בחמה לעיר. ולפי פשוטו של מקרא, יש לומר: לפי שהיו נכלמים, היה דואג שמא יריבו בדרך על דבר מכירתו, להתנבח זה עם זה ולומר: על ידך נמכר, אתה ספרת לשון הרע עליו וגרמת לנו לשנאתו: (כו) וכי-הוא משל. ואשר הוא מושל: ויפג לבו. נחלה לבו, והלה מלהאמין, לא היה לבו פונה אל הדברים, לשון מפגיגין טעמן בלשון משנה, וכמו: מאין הפוגות, וריחו לא נמר, מתרגמינן: וריחיה לא פג: (כז) את כל-דברי יוסף. סימן מסר להם, במה היה עוסק בשפרש ממנו,

יוסף די מליל עמהון וחזא ית
 עגלתא דשלח יוסף למטל
 יתה ושרת רוח נבואה על
 יעקב אבוהון: כח ואמר
 ישראל סגי לי חדוא עד כען
 יוסף ברי קים אזיל ואחונה
 עד לא אמות: א ונטל ישראל
 וכל די לה ואתא לבאר שבע
 ודבח דבחין לאלהא אבוהי
 יצחק: ב ואמר יי לישראל
 בחווי דליליא ואמר יעקב

כָּל־דְּבָרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהִים וַיֵּרָא
 אֶת־הָעֲגֻלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף לְשֵׂאת אֹתוֹ
 וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אַבְיָהֶם: רביעי כח וַיֹּאמֶר
 יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד־יוֹסֵף בְּנֵי חַי אֵלֶיךָ
 וְאֲרָאנוּ בְּטָרִם אָמוֹת: מו א וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל
 וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּבֵא בְּאֵרֶה שֶׁבַע וַיִּזְבַּח
 זִבְחִים לַאֱלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק: ב וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים | לְיִשְׂרָאֵל בְּמֵרָאת הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר

had spoken to them, and when he saw the wagons that Yosef had sent to carry him in — then the spirit of their father Yaakov was revived. (28) And Yisrael said: How great this is! My son Yosef is still alive! I must go and see him before I die! **46 (1)** So Yisrael travelled, with all that he had. He came to Be-eir Sheva, and he offered up sacrifices to the God of his father Yitzchak. (2) And God spoke to Yisrael in night visions, and He said: Yaakov! Yaakov! And he

RASHI

רש"י

had been studying when he had parted from his father, namely, the law of the female calf whose neck is broken (see Deuteronomy 21:1-9) — this is the meaning of the [continuation of our] verse: “and when he saw the wagons (העגלות) that Yosef had sent,” and it does not say “that Pharaoh had sent” [i.e., Yosef sent this message, where wagons, העגלות, alluded to the female calf

בפרשת 'עגלה ערופה', זהו שנאמר: וירא יעקב את העגלות אשר שלח יוסף, ולא נאמר: 'אשר שלח פרעה'. ותחי רוח יעקב. שרתה עליו שכינה, שפרשה ממנו: (כח) רב עוד. רב לי, עוד שמחה וחדוה, הואיל ועוד יוסף בני חי: (א) בארה שבע. כמו לבאר שבע, הא בסוף התבה במקום למד בתחלתה: לאלהי אביו יצחק. חיב אדם בכבוד אביו יותר מבכבוד זקנו. לפיכך, תלה ביצחק ולא

(עגלה) (Bereishit Rabbah 94:3; 95:3; Tanchuma 11). **Then the spirit of [their father] Yaakov was revived** — [The word “spirit” here refers to the spirit of prophecy (Onkelos: Siftei Chakhamim),] i.e., the Divine Presence that had departed from him [due to his sadness at having lost Yosef], now [once again] rested upon him (Tanchuma Vayeishev 2). (28) **רב עוד** — [means:] What great (רב) joy and happiness I have, since “my son Yosef is still alive.” **46 (1)** **באר שבע** — is the same as לבאר שבע, “to Be-eir Sheva,” i.e., the letter ה added to the end of a word [especially the name of a place], is equivalent to a ל at its beginning [and means “to ...”] (Yevamot 13b). **[And he offered up sacrifices] to the God of his father Yitzchak** — A person is obligated to honor his father, more than to honor his grandfather; that is why Yaakov associated these [sacrifices here] with [his father] Yitzchak, rather than

יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הֲאֵאָנֹכִי: ג וַיֹּאמֶר
 אָנֹכִי אֵל אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם
 תִּדְחַל מִלְמִיחַת לְמִצְרַיִם אֲרִי
 לְעַם סְגִי אֲשׁוּבָה תִּמְנָן: ד אָנֹכִי
 יָחֹזֵת עִמָּךְ לְמִצְרַיִם וְאָנֹכִי
 אֶסְקֶנְךָ אֶף אֶסְקֶא וַיּוֹסֶף יְשׁוּי
 יְדוּהֵי עַל עֵינָיֶךָ: ה וְקָם יַעֲקֹב
 מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיִּשְׁלַח בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל יְתַ יַעֲקֹב אֲבוֹהוֹן וַיֵּת
 טַפְלֵהוֹן וַיֵּת נְשִׂיָהוֹן בְּעַגְלֹתָא
 דִּי שְׁלַח פְּרָעָה לְמַטְל יְתָה: ו
 וַדְּבָרוּ יְתַ גִּיתִיהוֹן וַיֵּת
 קַנְיֵהוֹן דִּי קְנוּ בְּאַרְעָא דְכְנַעַן
 וְאֵתוּ לְמִצְרַיִם יַעֲקֹב וְכָל

יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הֲנִנְיִי: ג וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי
 הָאֵל אֱלֹהֵי אֲבִיךָ אֶל-תִּירָא מִרְדֵּה
 מִצְרַיִמָּה כִּי-לְגוֹי גָדוֹל אֲשִׁימְךָ שָׁם:
 ד אֲנֹכִי יֵרֵד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה וְאֲנֹכִי אֶעֱלֶךָ
 גַּם-עֲלֶיהָ וַיּוֹסֶף יְשִׁית יָדוֹ עַל-עֵינָיֶךָ:
 ה וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיִּשְׁאֹב בְּנֵי-
 יִשְׂרָאֵל אֶת-יַעֲקֹב אֲבִיהֶם וְאֶת-טַפָּם וְאֶת-
 נְשִׂיהֶם בְּעַגְלוֹת אֲשֶׁר-שְׁלַח פְּרָעָה לְשֵׂאת
 אֹתוֹ: ו וַיִּקְחוּ אֶת-מִקְנֵיהֶם וְאֶת-רְכוּשָׁם
 אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאַרְץ כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִמָּה

said: Here I am. (3) And He said: I am the Almighty, God of your father. Do not be afraid to go down to Egypt, for I shall make you into a great nation there! (4) I shall go down with you to Egypt, and I shall also surely bring you up again. And Yosef will place his hand upon your eyes. (5) Then Yaakov arose from Be-eir Sheva. And the sons of Yisrael carried their father Yaakov, and their children and their wives, in the wagons that Pharaoh had sent, in which to carry him. (6) And they took their livestock and their property that they had acquired in the Land of Canaan, and they came to Egypt — Yaakov, together

RASHI

with [his grandfather] Avraham (Bereishit Rabbah 94:5). (2) **Yaakov! Yaakov!** — [God's repeating Yaakov's name here,] denotes endearment. (3) **Do not be afraid to go down to Egypt** — [God said this here,] because Yaakov was distressed that he had need to go outside the Land [of Israel] (Pirkei d'Rabbi Eliezer 39). (4) **And I shall**

also surely bring you up again — Here, God promises Yaakov that he will be buried in the Land [of Israel] (Talmud Yerushalmi Sotah 1:10). (6) **[And they took their ... property] that they had acquired in the Land of Canaan** — However, the property that Yaakov had acquired in Padan Aram — he gave all of it to Eisav for his share in the Makhpeilah Cave. Said Yaakov: "My possessions [that I acquired] outside the Land [of Israel] are worthless to me!" And this is the meaning of the verse (50:5 below), "in my grave that I have acquired (כרית) for myself" [where the word, כרית, is related to כרי, meaning a "pile,"

רש"י

בְּאֲבֵרָהֶם: (ב) יַעֲקֹב יַעֲקֹב. לְשׁוֹן חֶבֶד:
 (ג) אֵל-תִּירָא מִרְדֵּה מִצְרַיִמָּה. לְפִי שְׁהִיָּה מִצְרַיִם
 שְׁנִזְקֵק לְצֵאת לְחוּצָה לְאֶרֶץ: (ד) וְאֲנֹכִי אֶעֱלֶךָ.
 הַבְּטִיחוֹ לְהִיּוֹת נִקְבֵּר בְּאַרְץ: (ו) אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאַרְץ
 כְּנַעַן. אֲבָל מַה שֶּׁרָכַשׁ בְּפָדָן אֲרָם נִתֵּן הַכֵּל לַעֲשׂוֹ
 בְּשִׁבְלֵי חֶלְקוֹ בְּמַעֲרַת הַמַּכְפֵּילָה, אָמַר: 'נִכְסֵי חוּצָה
 לְאֶרֶץ אֵינָן כְּדַאי לִי' וְזֶהוּ: אֲשֶׁר פְּרִיתִי לִי. הָעֵמִיד

בְּנוֹתַי וְכָל־זַרְעוֹ אִתּוֹ: ז בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו
 בְּנוֹתַי עִמָּהּ בְּנֵי־הָאֵלֶּיךָ וְכָל־זַרְעוֹ הֵבִיא
 אִתּוֹ מִצְרַיִם: ח

with all his offspring; (7) His sons and grandsons together with him; his daughters and granddaughters, and all his offspring — [all these,] he brought to Egypt together with him.

RASHI

רש"י

alluding to the fact that] Yaakov placed bundles of gold and silver before Eisav, making them into a sort of a pile (כר'), and said to him: "Take these!" (see Rashi on Genesis 50:5; Shemot Rabbah 31:17) (7) His ... granddaughters — namely, Serach the daughter of Asheir and Yocheved the daughter of Levi.

VAYIGASH FOR FRIDAY

ויגש ליום ששי

ח וְאֵלֶּיךָ שָׁמַח בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 דְּעָלוּ לְמִצְרַיִם יַעֲקֹב וּבְנוֹתָיו
 בְּיָמֵיךָ דְּמִצְרַיִם רְאוּבֵן: ט וּבְנֵי
 רְאוּבֵן חֲנוּךְ וּפְלֹא וְחֶזְרֹן
 וְכַרְמִי: י וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל
 וְיָמִין וְאַהֲד וְיָחִין וְצַחַר וְשָׂאוּל
 בְּרֵעֵי הַכְּנַעֲנִית: יא וּבְנֵי לֵוִי

(8) And these are the names of the sons of Yisrael coming to Egypt; Yaakov and his sons were as follows: Yaakov's firstborn, Reuvein; (9) Reuvein's sons were: Chanokh, Phallu, Chetzron and Karmi; (10) Shimon's sons were: Yemueil, Yamin, Ohad, Yakhin, Tzochar and Shaul the son of the Canaanite

RASHI

רש"י

(8) **Coming to Egypt** — *[Since when Moshe wrote these words, the event had already occurred, he should have technically written "who came to Egypt," nevertheless.] Scripture here says that they "are coming" [present tense], apropos of that particular time [i.e., as if the event is now happening,] and one need not wonder, therefore, as to why Scripture did not write here "who came."* (10) **[Shaul] the son of the Canaanite woman** — *He was the son of Dinah, who had been violated by [Shekhem] the Canaanite (see Genesis*